

Vitaal uit de crisis- een driedimensionale benadering voor toerusten en innoveren in NO-Brabant

Prof. Marc van der Meer (Tilburg Law School/ lid SER Brabant)

Noordoost Brabant werkt

1 juni 2021

opzet

1. Vitaal uit de crisis - What's new? Brabants herstelplan op korte termijn
2. Wat jongeren en daarmee de arbeidsmarkt beleidsmatig nodig hebben
3. Inhoudelijke verdieping
 1. Van tweedimensionaal driedimensionaal denken
 2. Digitalisering serieus nemen
 3. Stages anders begeleiden
4. Generieke en specifieke competenties
5. Het belang van samenwerken

Brabantse aanpak uit de crisis - nu

- ▶ Abc-tje: 12 gemeentes werken samen
- ▶ Maar waar zijn inclusief onderwijs, inclusieve arbeidsmarkt en inclusieve binnensteden?

Marc van der Meer 1 juni 2021

WAT HEBBEN JONGEREN NODIG? WAAR DOEN WE HET VOOR?

Denkcoëfening:

Wat hebben mensen nodig om voldoende toegerust te zijn voor de veranderende arbeidsmarkt van de 21^e eeuw?

- Baan voor het leven bestaat veelal niet meer
- Transities: tussen banen, tussen werken, leren en verzorgen →
- Nieuwe sociale risico's
- Bron: Judith van der Veer, Marc van der Meer, Anton Hemerijck, 2014

Een pakket aan sociale investeringen:

1. *Onderwijs als fundament ('stock')* kwalitatief hoogstaand basisonderwijs, voortgezet en beroepsonderwijs
2. *Regelingen die transitie versoepelen ('flow')* leerwerktrajecten, post-initiële om- en bijscholing; regelingen voor ouders, mantelzorgers (voor, tussen en naschools)
3. *Een vangnet ('buffer')* sociale bescherming blijft cruciaal, maar samen met re-integratie op maat (NEET=4%)

Literatuur: Prosperity and democracy! (Iversen en Soskice, Princeton UP, 2019)

= Belang regionale samenwerking

Agenda: er zijn straks overal vacatures:

- Technisch maakindustrie
- Bouw en installatiebranche
- Logistiek
- Agro-food
- Horeca & vrijetijdssector (?)

- Kinderopvang: integrale kindcentra
- Lerarenagenda: lerarentekort, onderwijsvernieuwing
- Veiligheidssectoren: boa, politie en defensie
- De zorgsectoren: VVT

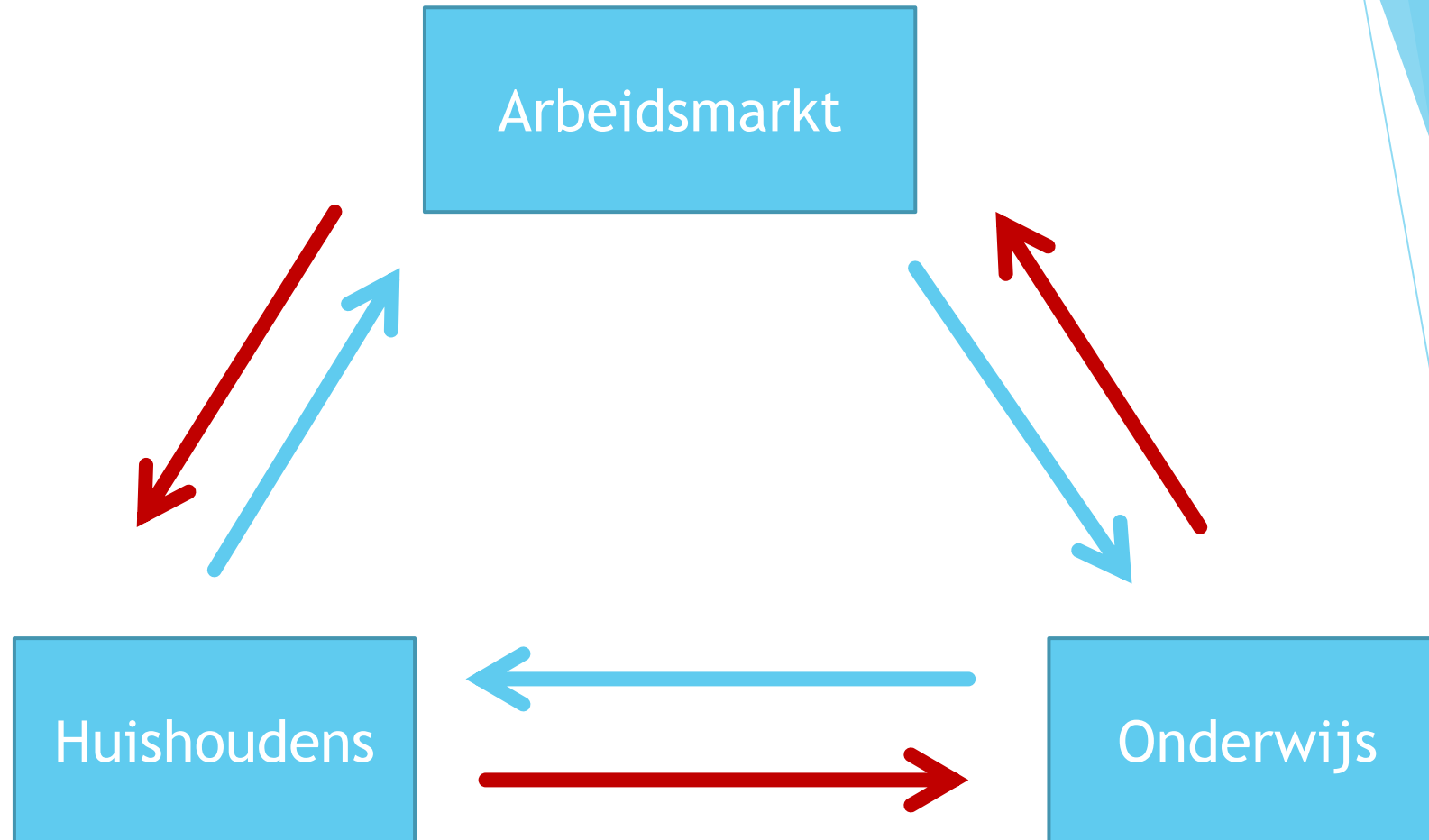

Derhalve:

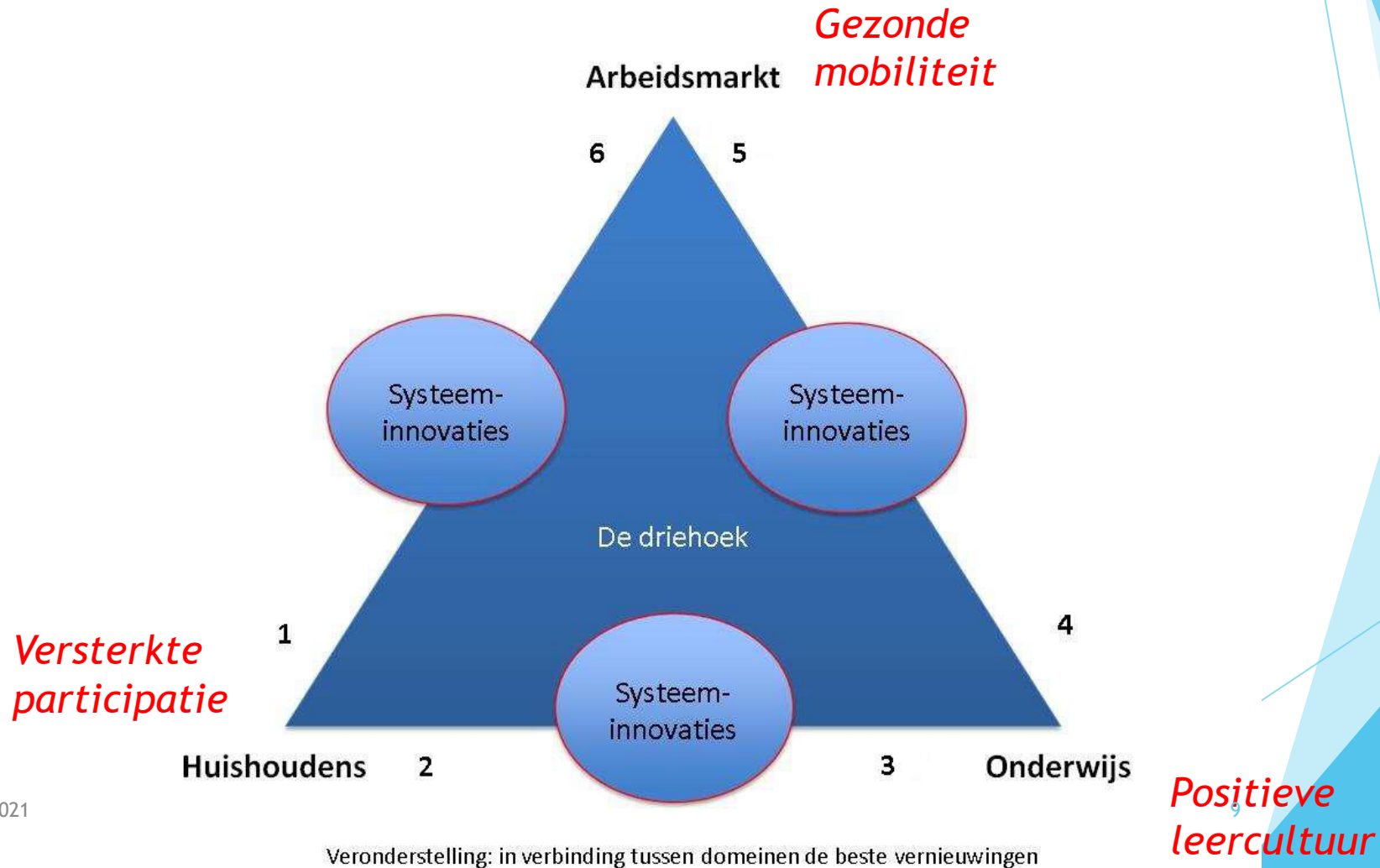
Noodzaak van een integrale benadering
met een sociale investeringsagenda.

Tevens: van twee naar driedimensionaal denken!

SER Brabant: Toerusten en innoveren veronderstelt wisselwerking tussen domeinen

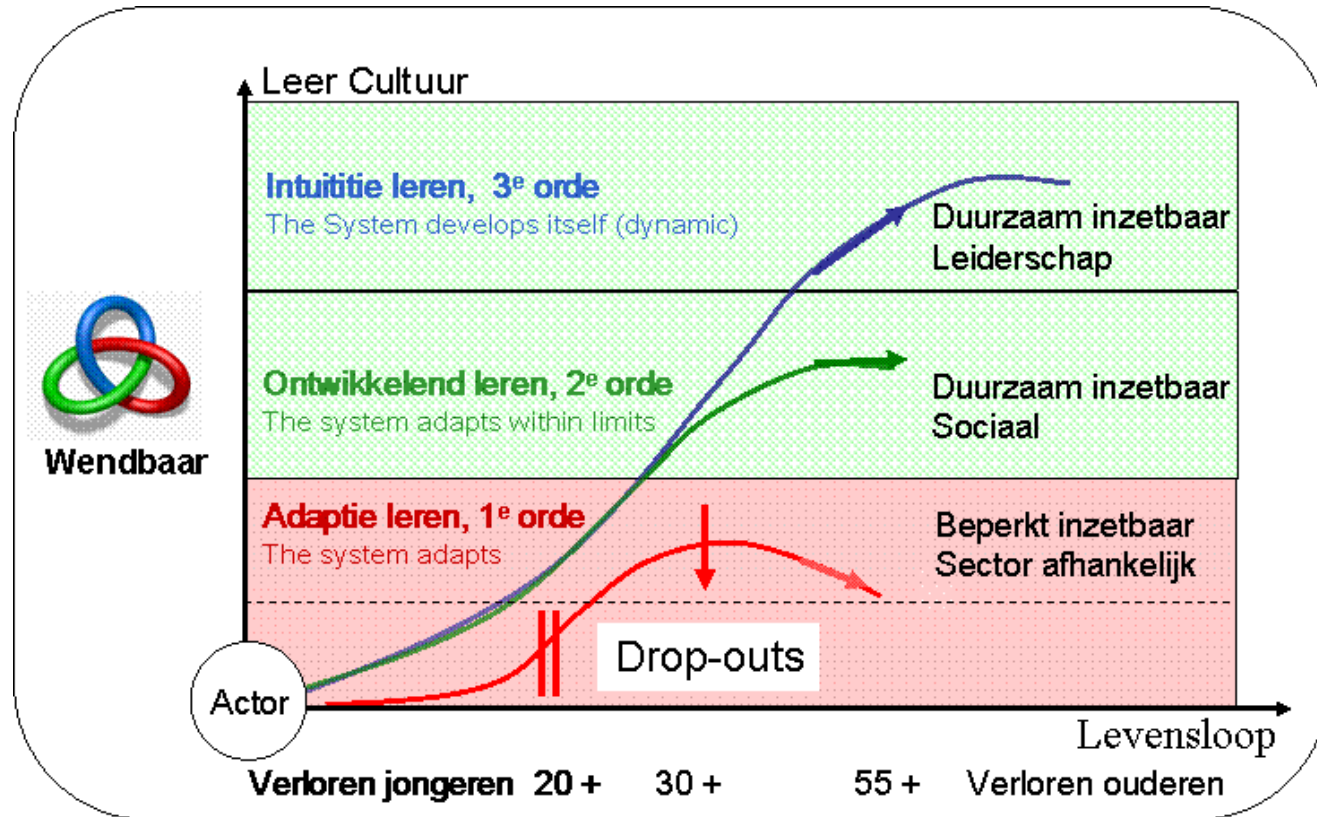

Oplossingsrichtingen: 6 innovaties op de as tussen de domeinen

In andere woorden: een vitale levensloop

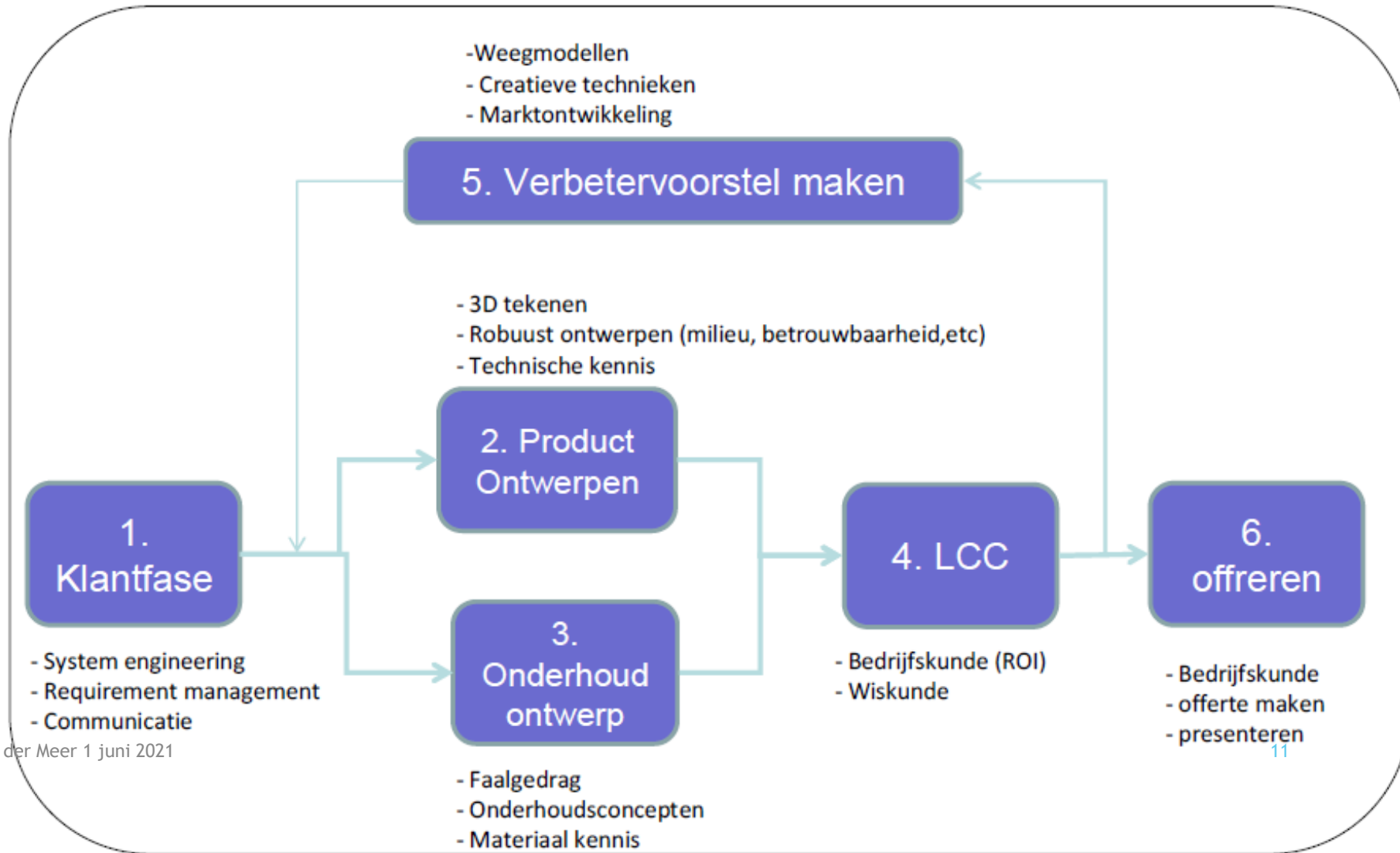
(STeLLO, 2020)

Van integraal 2D-ontwerpen ...

(dit staat in Vakblad Profiel, september 2021)

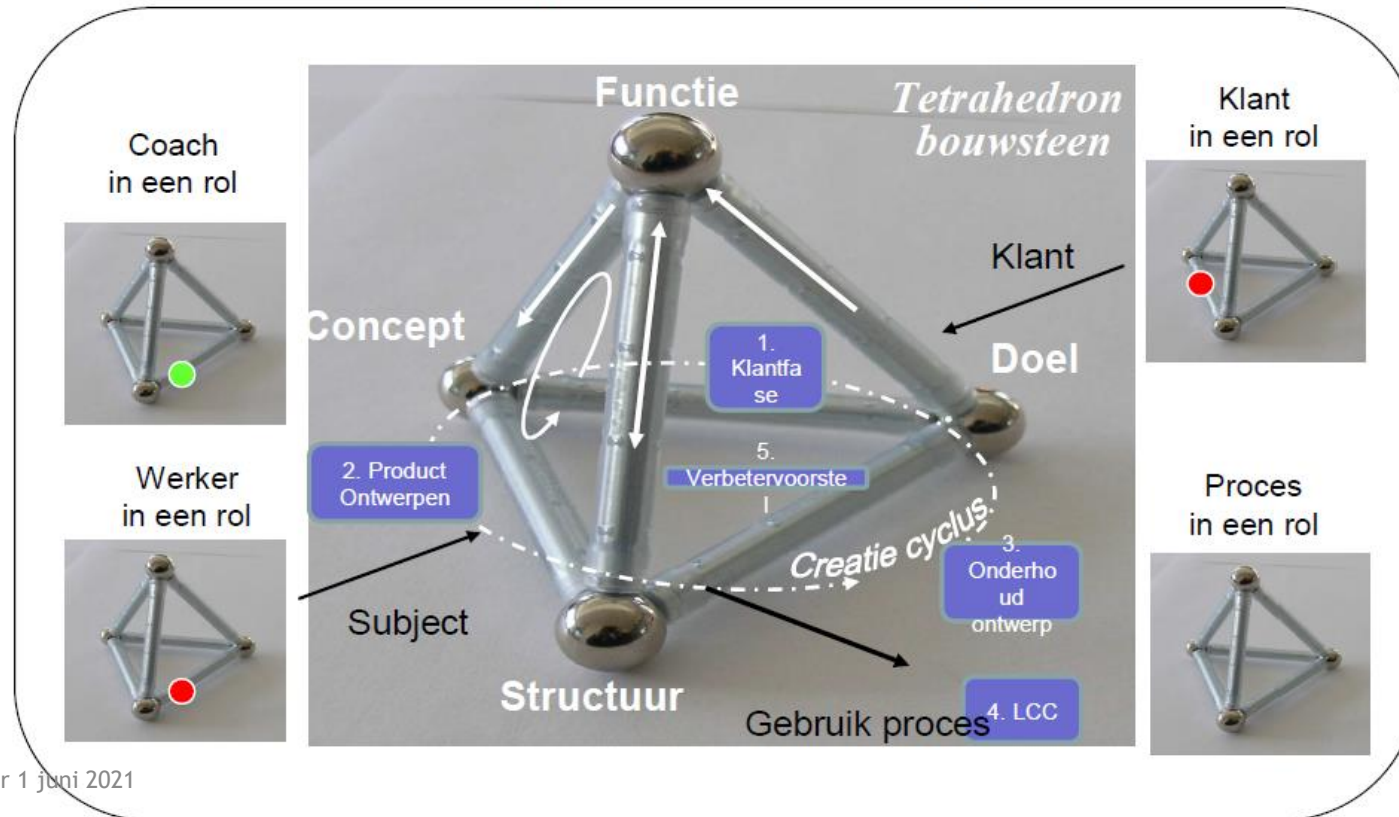
Integraal ontwerpen (2D)

Naar 3D-integraal ontwerpen.. Taken en rollen centraal

www.STeLLO.academy. De ontwerp aanpak is een antwoord op de visie van Tjeenk Willink als beschreven in zijn boek en position paper d.w.z. Focus op de doelen en functies alvorens te starten met het ontwerpen van beleid en uitvoeren van wetten.

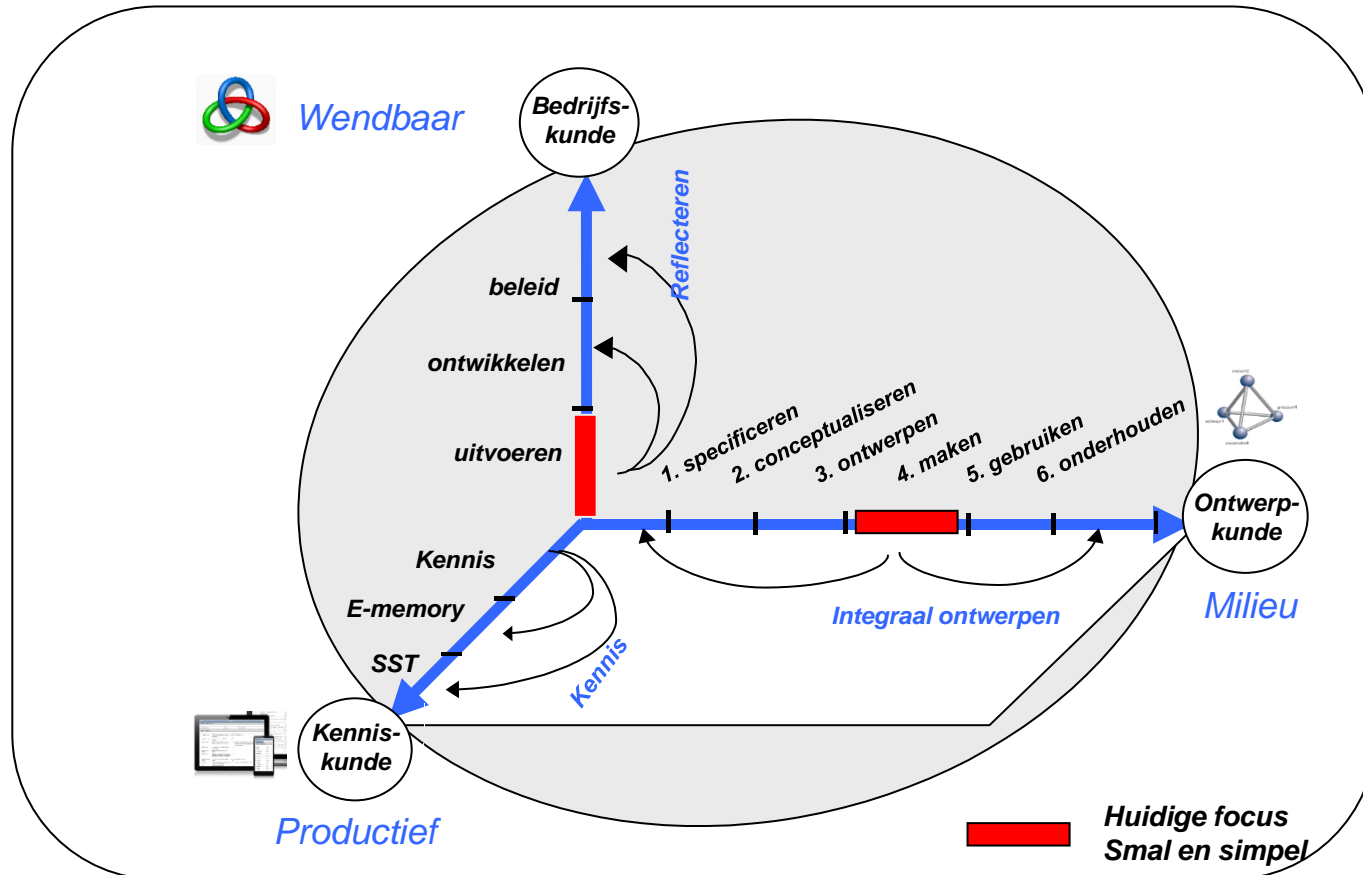
IO 3D inzichtlijk, rollen, actoren, performance

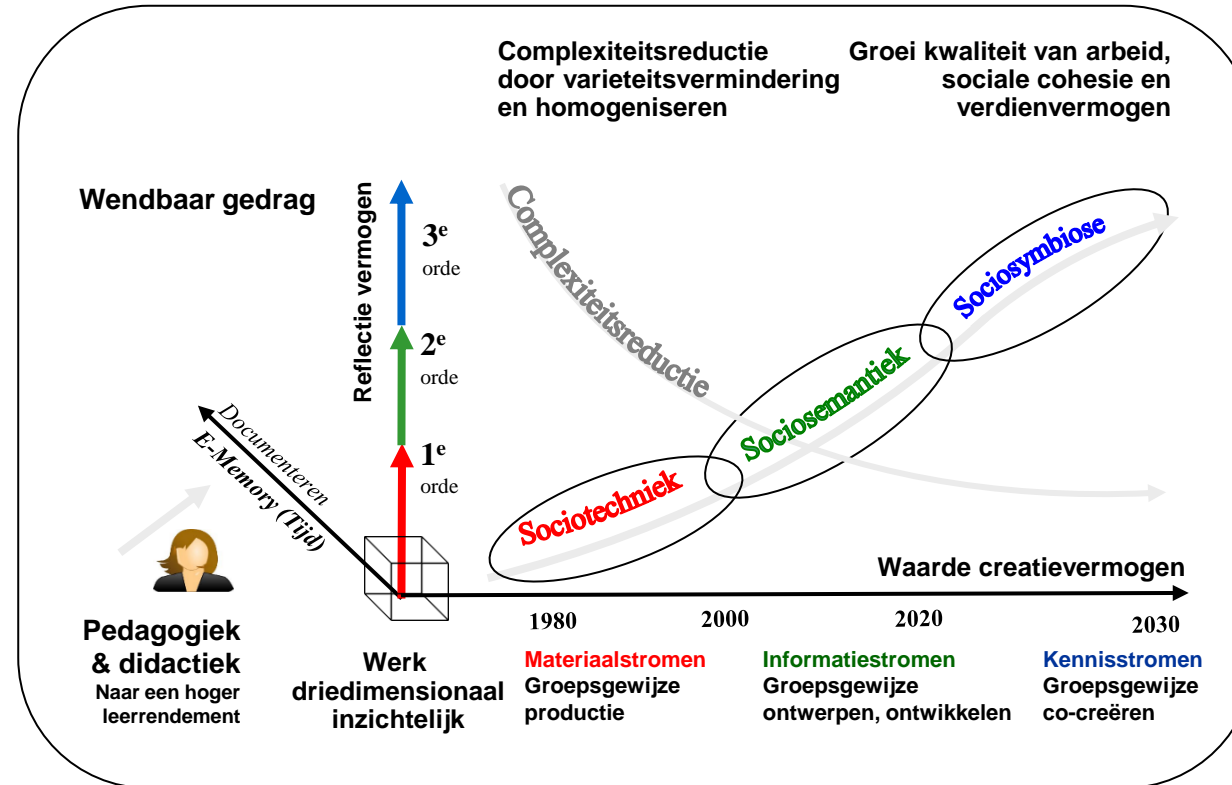
Marc van der Meer 1 juni 2021

12

Antwoord op drie structurele maatschappelijke vraagstukken Stello.academy (gepubliceerd in Vakblad Profiel, mei 2021)

Trendbreuk, complexiteit hanteerbaar maken (MvdM, artikel in Scienceguide, januari 2021)

Leer- en werktaken in de toekomst (zie stello.academy)
(Achtergrondstudie Manifest economie Rotterdam, Van der Meer 2021)

Generieke en specifieke competenties

(zie vakblad Profiel, artikel juni 2021)

Algemeen:

- ▶ Taalvaardigheid (Nederlands, Engels, Duits, Arabisch en straks Chinees)
- ▶ Burgerschap
- ▶ Rekenen en wiskunde
- ▶ Ondernemerschap
- ▶ Systeem- en ontwerpkunde
- ▶ Beeldend leren denken

Specifiek: Specifieke wiskunde of andere verdieping van algemene vakken voor het beroep

- ▶ Specifieke vakken (inclusief digitalisering)
- ▶ Vakkennis
- ▶ Vakvaardigheden

Wat zijn de problemen van samenwerking?

(MOM, 2021)

1. Tegengestelde belangen, kunnen we de gezamenlijke belangen herkennen?
2. Inadequate infrastructuur; geen gegevens, navigatiesysteem ontbreekt
3. Spanning tussen regionaal beleid (provincie) en lokale uitvoering ((kern)-gemeente
4. Cultuurverschillen, persoonlijke belemmeringen
5. Vertaling van de afspraken naar het uitvoerende niveau: zoals scholen, gemeentelijke diensten en bedrijven/ werkgevers

Daaronder:

1. **Wirwar aan dienstverlening** die niet aansluit bij belevingswereld van de doelgroep
2. **Enkelvoudige** oplossingen voor **samengestelde** problemen.
3. Doelgroep vaak **niet betrokken** in proces, sturing en uitvoering

Wanneer lukt samenwerking wel?

Laagdrempelig, uitreikend en herkenbaar!

(figuur Schobben en Van der Meer, 2021)

- ▶ Creëren van urgentie: vraagarticulatie
- ▶ Opereren vanuit eigen visie: innovatieconcept
- ▶ Strategische omgang met verschillende belangen (leiderschap)
- ▶ Rol sleutelfiguren
- ▶ Tijd nemen voor analyse en verdieping:

Documenteren, valideren, evalueren

Richard Sennett: The rituals, pleasure and politics of cooperation (2012)

Slot:

Een lerend, zich vernieuwend systeem veronderstelt
experimenteerruimte en systematisch terugkoppeling

En ook: ‘vakmensen en bewust vertrouwen’

Dank voor uw aandacht!

Email: marc.vandermeer@uvt.nl

Website: STeLLO.academy; Marcvandermeer.org

Tel: 06 12 69 09 22

